Jolsvai András

Barátságos arcot kérek!

regény

9

„Jelentés. Bp. 1952. január 12-én

Jelentem, hogy más ügyben történt eljárásom során tudomásomra jutott, hogy Weisz Sándor ernyőkészítő, Bp. XIII. ker Fürst Sándor u 43. sz. alatti lakos az üzletéből lakására esernyősínalkaltrészeket hord, mivel nevezettet a budapesti ernyőgyár részéről árukészlet százalékolására fognak végrehajtani. Így feltehető, hogy az üzletében szükséges alkatrészeket lakásán rejtegeti.
Kérem az ügy kivizsgálását."

„A rendőrség XIII. ker. kapitányságának bűnügyi ügyosztálya
Jegyzőkönyv

Készült 1952 január 13-án 3 h-kor a Fürst Sándor utca 43 sz. II. em. 3. ajtó alatti lakásban az állam sérelmére Weisz Sándor ellen közell. vesz. miatt folyamatba tett bűnügyben a …….sz. rendőrhatósági határozat alapján foganatosított házkutatás alkalmával.
Jelen vannak: a helyszíni eljárás vezetője Bárdos Gusztáv rny. hdn.
Hatósági közegek: Csovcsics István rny. örm.
Terbenka Péter r. szkv.
Hatósági tanuk(a helysz. eljárás vezetője kéri fel) Bp.
181.§:……
Bizalmi egyének (az eljárás alá vont kívánságára alkalmazandó):
……
Felek és képviselőik:
……
……..
A helyszini eljárás kezdete: 1952. január hó 8. 3 óra 12 perc.
Fentnevezettel, illetve kijelölt képviselőjével a helyszini eljárás vezetője közölte a házkutatási végzés tartalmát és felszólította, hogy a birtokában levő keresett tárgyakat önként adja elő. Ezen felhívásra előadta a következő
tárgyakat:……
……
A felszólításra Weisz Sándor tagadta, hogy birtokában a panaszos által keresett illetve a panasz tárgyát képező tárgyak lennének, mire átvizsgáltam a 2 szobából, 1 konyhából, 1 előszobából, 1 kamrából,

pincéből, padlásból álló helyiségeket, és ennek során 4 csomag női ernyősín, 7 db. női ernyő, 32 pár férfi és gyermekzokni, 27 pár új női selyemharisnya, 12 méter függönyanyag, 10 méter pijama anyag, 5,5 méter flanell, 8 méter ágyneművászon, 4,5 méter karton, 5 méter lavable anyag, 3 méter satén, 5 méter selyemféle
tárgyakat találtam meg, amelyeket a Bp. 183.§-a alapján a helyszinen lepecsételtem és a kapitányságra szállítottam.

Bárdos Gusztáv”

„Weisz Sándor

A gyanusítást megértettem magamat bűnösnek nem érzem. A hozzám intézett kérdésekre előadom, hogy munkás családból származom, apám fatelepen munkás, anyám háztartással foglalkozott. Nyolcan voltunk testvérek, azonban már csak öten élünk. 1 bátyám a Sportszer-kereskedelmi Vállalaltnál van mint előadó, 1 bátyám a LENKER vállalatnál van, mint a zsákosztály szakértője. Többi testvéreim Amerikában élnek, akik foglalkozásáról semmit sem tudok. Ezekkel a testvéreimmel kb. 1936 óta nem tartunk fenn semmi kapcsolatot. Iskoláim elvégzése után kereskedő tanulónak mentem, majd amikor a szakmában felszabadultam, 1922-ben Budapestre költöztem, és itt különböző helyeken mint segédmunkás dolgoztam, 1929-ben megnősültem és ekkor feleségem szakmájában dolgoztam, mint ernyőkészítő. /Feleségem meghalt./ Azóta ezen szakmával foglalkozom. A felszabadulás előtt semmiféle politikai pártnak, vagy szervezetnek tagja nem voltam.
A felszabadulás után 1946-ban a SZ.D.P-nek lettem tagja, majd az egyesülés után a M.D.P-nek lettem tagja, melynek jelenleg is tagja vagyok.
Az ügyre vonatkozóan előadom, hogy 1951. junius 30-án az ernyőkészítő üzletben levő rövidáru üzletemet felszámoltam, illetve az iparengedélyt beadtam, és ekkor csupán az ernyőkészítő szakmára tértem át. Ekkor az üzletben lévő rövidáru cikkeket, melyre szükségem nem volt, elárusítottam, azonban ekkor emlékezetem szerint kb. 32 pár gyermek és férfi zoknit vittem a lakásomra arra gondolva, hogy az a saját szükségletemre kell. Valamint ezen időben ugyancsak az üzletből selyemharisnyát is vittem a lakásomra kb. 24 párat a feleségem részére.

Előadom, hogy 1951. év végén karácsony előtt a lakásomra vittem 7.drb. kész női ernyőt, mivel azt a környékbeli lakók kérték tőlem, azonban mivel az üzletem a VII. ker Murányi utca 22 alatt van, így a lakásomra vittem eladás céljából ezen ernyőket, nem egy alkalommal vittem, hanem többször. Az ernyőket azonban nem adtam el, azonban az üzletembe se vittem vissza.

A lakásomon megtalált négy darab ernyősín 1951 év őszén került a lakásomra. Ezt azzal a szándékkal vittem el, hogy majd a lakásomon fogom feldolgozni, illetve otthon fogom felfűzni.

Előadni kívánom, hogy a lakásomon megtalált különböző ruhanemüeket én magam vásároltam.

3. méter férfi szövetet kb. két évvel ezelőtt vásároltam a másik férfi szövetet kb. 1 évvel ezelőtt vásároltam.

Előadom, hogy a női ruhanemüeket valamint a férfi pijama anyagot sorozatosan vásároltam amikor a feleségemnek születésnapja, vagy névnapja volt, illetve egy-egy jelesebb ünnepnap alkalmával, vagy a gyermek születése napja alkalmával, valamint bizonyítványkiosztás után is vettem. Ezen árukat kb. két és fél éve vásárolom folyamatosan. Az utolsó alkalom emlékezetem szerint 1951. szeptember 23-án volt, mely a feleségem születésnapja. Tagadom, hogy az üzlethez szükséges árukból bárkinek is kínáltam volna eladásra, vagy ezen árukból bárkinek is adtam volna el. A tegnap délután üzletemben megjelenő férfit csak mint javító munkára behozott egyént ismerem, aki az üzletembe ernyőt hozott javítani, azonban a nevét megmondani nem tudom.

A jegyzőkönyv vallomásomat helyesen tartalmazza, melyet elolvasás után h.h. aláírok. Ezen jegyzőkönyvi vallomásomat minden kényszer nélkül tettem meg.

Weisz Sándor sk.”

10

Amikor Weisz Jenő egy kissé megnyugodott, és a kirelejzumát helyett beérte annyival, a csudába (igen, ez korábban nem szerepelt a repertoárjában, de hát annyi minden történt mostanában, hogy azt nyelvileg is követni kellett), először is a helyes sorrendet kellett megállapítania. Rövid hezitálás után mégiscsak a Steinert hívta először.

– A Steiner elvtárs momentán a bíróságon van – mondta a titkárnő jellegzetes titkárnői hanghordozással, amelyben keveredett a bennfentesség az unottsággal.

– Mint ügyvéd vagy mint vádlott?

– Úgy tudom, az előbbi.

– Akkor, ha visszajön, mondja meg neki, hogy a Weisz Jenő kereste, fontos ügyben.

– Elég fontos, nagyon fontos vagy életbevágóan fontos?

– Életbevágóan.

– Mi nem az manapság? – kérdezte a titkárnő. (Negyvenes éveiben járt, Ritának hívták, és a Haywortot is hozzáképzelte magáról: rekedtes hangja volt, mint a hollywood-i vampnak, rúzsos cigarettacsikkei gulában álltak a hamutartóban. Minden mozdulata, minden hangsúlya arról árulkodott, hogy nemcsak a Steiner Kornél kartotékjait tartja a kezében.) Meg fogom mondani, legyen nyugodt.

Weisz Jenő minden volt, csak nyugodt nem, de ezt nem kötötte a titkárnő orrára.

A következő telefont egy másik titkárnő vette fel, ezúttal a Váradi elvtárs titkárnője. A Váradi elvtárs a LENKER ehavi igazgatója volt (bizony, elég nagy volt a fluktuáció ezen a poszton, ahogy minden egyéb poszton is ezekben a lázas, forradalmi időkben, amikor a tervszámokat gyakrabban emelték, mint a kalapokat), aki (a korban elterjedt szokás szerint) két titkárnőt tartott, az egyik képviselte a kontinuitást, a másik a fiatalságot: az egyik mindenhez értett, a másik csak egy dologhoz, de ahhoz nagyon. A Váradi elvtárs egyébként nem is konyított a kereskedelemhez, azon belül a len-, kender- és jutakereskedelemhez meg különösen nem, de ez korántsem zárta ki, hogy a vonatkozó vállalat igazgatója legyen, sőt. Váradi elvtárs igazgatói működése kimerült abban, hogy a felülről érkezett utasításokat tovább üvöltötte a beosztottak felé, tekintet nélkül arra, hogy azok teljesíthetőek voltak-e vagy sem. (Ezt Váradi elvtárs egyébként se tudta volna megítélni.) S minthogy odaföntről igen gyakran érkeztek egymásnak sokszor ellentmondó parancsok, Váradi elvtárs gyakran berekedt. Az ordításon kívül nemigen csinált mást a Váradi elvtárs, ha nem számítjuk a rettegést, de hát ebben osztozott a kor összes többi káderével. Félelmében sokszor volt házon kívül, azt remélve, hogy ott nem talál rá a veszedelem. Persze rátalált volna, hiszen mindenki tudta, beleértve az államvédelem megfelelő szerveit, hogy olyankor a Váradi elvtárs a vállalati üdülőben lelhető fel, ahol éppen terepszemlét tart az erre alkalmasabb titkárnőjével. A Váradi elvtársat végül csak ötvenhárom tavaszán vitték el, egy nagyszabású kémper hatvannyolcadiknak tervezett vádlottjaként, de a Sztálin halála utáni zűrzavarban, melyet a kortársak, indokolatlanul, olvadásnak neveztek, vissza is hozták. Ötvenhat után érdemei elismerése helyett más, fontatlanabb beosztásba helyezték. (Járási titkár lett talpig Vasban.)

A Váradi elvtárs titkárnője némileg pikírt hangon jegyezte meg, hogy a Weisz elvtárs, úgy látszik, újabban a Houdini babérjaira tör, úgy eltűnt ma reggel is, hogy bottal üthették a nyomát. A Váradi elvtárs személyesen akart vele beszélni, de nem találták sehol, pedig még a Balesetit is felhívták, nem ütötte el esetleg egy villamos a Bajcsy Zsilinszky úton, amint a központ irányába tartott éppen. Weisz Jenő dörmögött valami válaszfélét a bajusza alatt, hogy itt fatális félreértés történhetett, mert ő végig hátul volt a kisraktárban, csak a munkatársai valamiért azt hitték, hogy nincs, mire a titkárnő epésen megjegyezte, még szerencse, hogy nem terepszemlén volt, mert azzal nagyon megjárhatja az ember ilyenkor, vadászati tilalom idején. Weisz Jenő értette is meg nem is a

titkárnő szavait, de nem reflektált rájuk. A titkárnő azután elárulta, hogy a Váradi elvtárs végül elunta várni a Weisz elvtársat, fontosabb dolga is akad ennél, úgyhogy jelenleg házon kívül van, de itt hagyott a Weisz elvtárs számára egy borítékot, tessék befáradni érte.

–Katika drága – jutott eszébe hősünknek a titkárnő keresztneve – én itt most teljesen be vagyok havazva, és ezt szó szerint értse, azt se tudom, mihez kapjak, megtenné, hogy felbontja azt a levelet és felolvassa nekem?

A vonal végén túl hosszú ideig tartott a csend.

– Ez teljesen szabálytalan! – e mondat bizony elutasításnak hangzott.

– De segítené vele az ötéves terv teljesítését!

Egy kételkedő sóhaj után (tudniillik, hogy ki néz itt hülyének kit) Katikában győzött a kíváncsiság, és egyetlen határozott mozdulattal feltépte a levelet. Aztán, kissé utánozva a Váradi elvtárs hanghordozását, amikor diktálni szokott, felolvasta.

„T. Weisz Jenő kartársnak

Értesítjük, hogy a mai napon megtartott rendkívüli üzemi háromszög határozata értelmében ideiglenesen megbízzuk a Wahrmann utcai raktár vezetésével.

Üdvözlettel

Váradi János vezérigazgató”

Katika befejezte az olvasást, s hogy a vonal végén hallgatás volt a válasz, bizonytalan hangon (immár a sajátján) hozzátette:

– Gratulálok, Weisz elvtárs.

Weisz Jenő beledörmögött egy halk köszönömöt a telefonba és letette a kagylót. Aztán csak állt, nézte magát egy csorba tükörben, mely a mosdókagyló fölött terpeszkedett, és közben megpróbálta megérteni, amit hallott. Hogy mégis mi volt ez? Előléptetés? Leváltás? Vagy csak szórakoznak vele? Kiszúrnak? Ki a fene áll emögött? És mi célja van vele? És miért éppen most történik mindez, amikor neki egészen másra kellene koncentrálnia?